

MASKINFOKUS

MASKINER/TEKNIK
Kontakt: Bøje Østerlund
boje@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 31 - 40 46 76 25

Lave omkostninger og højt udbytte

Sean og Jennifer Cameron driver 4.100 hektar i Argentina med direkte såning, og maskininvesteringen er kun 550 kroner pr. hektar, erfarede deltagerne i en FRDK-studietur

AF NIELS DAMSGAARD HANSEN

Når argentinske Sean Cameron gør op, hvad hans maskiner er værd, kommer han frem til cirka 500.000 gedigne US-dollars. Med dagens vekselkurs svarer det til cirka 2,75 millioner kroner.

Han bruger cirka 21.000 kroner om måneden til reservedele og dertil lønomsætninger til hans medarbejdere, der skifter delene og udfører reparationerne. Så i alt bruger han knap 300.000 kroner om året til service og vedligehold på maskinparken – der har lang levetid.

For eksempel fortæller han, at hans Case IH Axial-Flow mejetærsker høster omkring 4.000 hektar pr. år. Normalt har han en mejetærsker i fem-seks år – og det betyder, at der indimellem må svejses forstærkninger på plader, som ellers aldrig bliver slidt op på en dansk mejetærsker.

Højt timetal

Traktorerne kører omkring 10 år, hvor de når op på omkring 20.000 timer. Den største af de tre er en New Holland TM 180. Den er stor nok til grej, der bliver kørt med.

Med andre ord er maskininvesteringen pr. hektar knap 670 kroner, og udgifterne til vedligehold knapt 75 kroner pr. hektar. Og det er vel at mærke baseret på de 4.100 hektar, der drives.

Da der er dobbeltafgrøde på 1.500 hektar pr. dyrkningssæson, kommer mange af maskinerne over cirka 5.600 hektar pr. år. Når hele arealet regnes med, er investeringen i maskinpark inklusiv vedligehold nede på 545 kroner pr. hektar – altså langt mindre end hvad der er investeret i danske landbrug pr. hektar.

Det var de oplysninger, en gruppe af landmænd, konsulenter, maskinstationsfolk og maskinhandlere fik på en tur til Argentina med Foreningen for Reduceret Jordbearbejd-

ning i Danmark (FRDK) tidligere i år.

14 ton majs pr. hektar

Når der bliver sparet på maskinomkostningerne, er udbytterne sikkert lave, tænker man umiddelbart.

Men mere forkert kan tankegangen ikke være. For Sean Cameron og hans folk gør en dyd ud af at hente højest mulige udbytter i deres afgrøder i forhold til mulighederne ved argentinske dyrkningsforhold.

- Vi bruger et tre-årigt sædskifte. Det starter med majs til modenhed, der efterfølges af sojabønner eller solsikker. De efterfølges af hvede eller byg, der bliver efterfulgt af sojabønner eller suktermajs som anden afgrøde i samme sæson – og så forfra med majs.

- Indimellem har vi også raps inde, og vi kan så suktermajs i årene både før og efter rapsen, forklarer Sean Cameron ude i marken, hvor der sået sojabønner direkte i majsstubb uden forudgående jordbearbejdning. For der bliver aldrig pløjet, harvet eller på anden måde foretaget jordbearbejdning.

Majs er vigtigst

Han er slet ikke i tvivl om, at hjertet i hans markplan er majs.

- Majs forbedrer jordstrukturen, og det er afgørende for os, at vi har en god jordstruktur, så planterne kan få deres rødder nedad, pointerer han.

- Hvor der er vandet, høster vi cirka 14 ton pr. hektar i gennemsnit. På uvandet jord har vi et udbytte på ni ton pr. hektar, fortæller han.

På ejendommen er der fire centralpivot vandingsanlæg, som hver især dækker et areal på omkring 100 hektar. Da de kører rundt om et centrum, er det dækkede areal cirkelrundt.

- Vandet, vi pumper op, har et svagt indhold af salt, så vi vander kun hvert tredje år på den samme mark, fortæller Sean Cameron.

DB på 2.750 kroner i soja

Majs afregnes for tiden med cirka 60 kroner pr. hektokilo, mens sojabønner afregnes med godt det dobbelte, nemlig cirka 135 kroner pr. hkg.

Men da sojabønner sået i foråret giver cirka 3,5 ton pr. hektar, skal dyrkningsomkost-

ningerne være meget lavere for sojabønner end for majs, hvis soja skal være konkurrencedygtig.

- Sojabønner koster omkring 200 US-dollars at dyrke pr. hektar, og vi henter cirka 900 US-dollars pr. hektar i bruttoindtægt.

- Desuden har vi andre omkostninger, så vi ender med at have et dækningsbidrag for maskinomkostninger med videre på cirka 500 US-dollars pr. hektar, fortæller Sean Cameron.

Det vil sige cirka 2.750 kroner pr. hektar i sojabønner.

Majs giver 5.500 kr. pr. ha

Tilsvarende er dyrkningsomkostningerne i vandet majs cirka 600 US-dollars pr. hektar, mens indtægten er cirka 1.600 US-dollars pr. hektar. Så her er dækningsbidraget

inden maskinomkostninger med videre på cirka 1.000 US-dollars pr. hektar – svarende til cirka 5.500 kroner pr. hektar.

- Så vandet majs er økonomisk set dobbelt så attraktiv som sojabønner, fastslår Sean Cameron.

Uvandet majs har en noget anderledes økonomi, da udbyttet er nede på 10 ton pr. hektar i gennemsnit af flere år.

- Der henter vi cirka 600 US-dollars pr. hektar, eller kun cirka 100 US-dollars mere end i sojabønner, fortæller han. Det svarer til 550 kroner mere pr. hektar.

I hvede er dækningsbidraget ifølge Sean Cameron cirka 370 US-dollars pr. hektar – svarende til cirka 2.000 kroner.

Når man vurderer hans dækningsbidrag, er det også værd at bemærke, at hans ejendom er gældfri.

Sean Cameron, der driver 4.100 hektar syd for Buenos Aires i Argentina. Her i en vandet majsmark, hvor han forventer et udbytte på 14 ton pr. hektar. (Fotos: Niels Damsgaard)

Soja i fremmarch

I modsætning til mange af sine kollegaer beklager Sean Cameron sig ikke særligt meget over de økonomiske forhold, det argentinske landbrug har.

- Sagt, uden at triumfere, mener jeg, at vi i perioden 2002-2008 havde de bedste år inden for de seneste 50 år.

- Men 2009 var på grund af en ekstrem tørke et meget dårligt år for os alle, erindrer han om. Og der er ingen hjælp at hente noget sted, når året er dårligt.

Han fastholder både af økonomiske grunde og af hensyn til jordens fortsatte frugtbarhed majs som krumtappen i markplanen. Men mange af hans kollegaer dækker deres risiko af ved at dyrke langt mere soja i sædskiftet i disse år, end de plejede – og de har ikke mulighed for at vande.

- Mange farmere her lejer jorden og ofte kun for et år eller nogle få år ad gangen.

- Så de tænker mest på, hvordan de med mindst risiko kan få den bedste indtjening.

- De sår derfor sojabønner, fordi de er så meget billigere at etablere, mener Sean Ca-

meron. Men set ud fra jordens frugtbarhed er det en meget betænkelig udvikling.

Sprøjtning vigtigste redskab

Sean Cameron har investeret i en selvkørende sprøjte, og det er forståeligt, når man hører hvor mange hektar, den kommer over på en sæson.

- I alt kommer vi over 53.000 hektar med den.

- Så det er vores mest profitable maskine, fastslår han.

Den har en 22 meter bom, hvilket efter europæiske forhold ikke er meget.

Noget af majsens og sojabønnerne er Roundup Ready (RR), det vil sige genmodificerede, så glyphosat kan bruges til ukrudtsprøjtning.

- Men det afhænger af ukrudtsarterne, om vi vælger RR-majs. Men alt majs er Bt-gensplejset, så vi undgår majsbovbillen, forklarer Sean Cameron.

Jorden indeholder store mængder kalium, men ikke så meget fosfor. Så gødsningen sker udelukkende med handelsgødning, der indeholder kvælstof og fosfor.

MASKINPARKEN TIL 4100 HA

- 3 stk. New Holland traktorer
- 1 stk. Massey Ferguson ældre traktor
- 1 stk. Case IH Axial-Flow 2388 mejetærsker
- 3 stk. såmaskiner til direkte såning
- 2 stk. sneglevogne
- 1 stk. selvkørende sprøjte
- 4 stk. vandingsanlæg
- 2 stk. lastbiler til afgrøder mm
- Siloanlæg til 9.000 ton majs, sojabønner, byg og hvede

Her er Sean Camerons største traktor spændt for den direkte såmaskine. Når der sås hvede og soja, er farten syv-otte km/t, mens den er seks-syv km/t ved såning af majs. Nærbilledet viser opbygningen af såenhederne.